

Dig.

I stället för Fullmakt till uppgörande af bladets öfriga affärer får Du hosgående kontrakt. M^{an}u^scripte till de två häften skall jag lemna, när du sjelf önskar, eller hellre laga så, att det ligger färdigt hos Dig till begagnande när som helst. Jag ämnar fylla dem helt och hållet med finska grammatikaliska och litterära saker. Öfvertrycket kan gerna afprutas till 250 exemplar, om det så bättre passar för afdraget i tryckeriet.

10 Utan allt tvifvel skulle det bära sig att börja utgifva någonslags *Läsekabinett* eller annat dylikt för Finlands Allmänhet, ett häfte månatligen eller oftare, Har Du ej tänkt derpå? Innehållet borde efter min tanke bestå af såväl originala, som öfversatta och eftertryckta kortare romaner och noveller m. m., några af dem skrifna äfven på Finska, allt så inrättadt, att af hvarje häfte kunde tags öfvertryck för att särskilt circulera i bokhandeln. Om Du ej sjelf ville blifva utgifvare, så tror jag, att Bokh^{andlaren} Öhman i Borgå gerna blefve det, blott Du skulle blifva redacteur, ty med det förtroende, Allmänheten har till din förmåga, är det ej svårt att på förhand sluta till en talrik prenumeration.

20 Här på Laucko dröjer jag åtminstone hela denna och hälften af nästa månad.

Hälsa din Fru, Svärfar och andra bekanta.

Vänskapsfullt
Elias Lönnrot.

Laucko den 4 Jan. 1847.

30

245 F. CYGNÆUS – J. V. SNELLMAN 4.I 1847
HUB, JVS handskriftssamling

Paris slutet af Dec. 1846, början
af Jan. 47. Afg:t d. *4* sistn. m.

Käre Broder,

40 Vresigt stämd emot djefvulen, verlden (ehuru numera svåriligen särdeles häftigt emot Ditt eget kött) genom bitter erfarenhet, har Du väl stundom gjort också undertecknade atom den föga afundsvärda äran att inneslutas i förkastelsesdomen, Du öfver besagde verld i Ditt sinne afkunnat. Ty när Du sett mången vän, på hvilken Du trott Dig kunna lita, såsom man kan det på Dig sjelf, draga sig med harm tillbaka, har Du väl förmenat Dig hafva gjort orätt uti att ens bygga på vis inertiae af min oföränderlighet mer än på de andras. Men om fallet varit sådant, har orättvisan dock bestått deri, att Du ett ögonblick kunnat betvifla bundtlädershälligheten af mitt sinne – i detta hänseende; och jag tycker att det ligger nästan någonting förargligt eller snarare
50 enfaldigt uti att nedskrifva en försäkran om ett axiom, som borde förstås af sig sjelft utan allsköns bevisning: axiomet nemligen att Du städse varit och vara skall för mitt hjerta ille qui quondam. Skenet har dock varit mot mig: den Pythagoreiskt-Finska stumhetens sorgliga skogsrå-tomtegubbe etc sken. Men om också ingen till Dig sjelf framkommen rad öfvertygat Dig om detta »qui quondam», hafva dock

många sådana blifvit af mig skrifna ej allenast till andra, men äfven till Dig sjelf nedskref jag för tvenne år sedan ungefär i Rom en epistel, med afsigt att verkligen afsända densamma. Men då meningen i ett uppbrusande ögonblick var att beledsaga den utaf en annan, ställd till en person af helt annat genus och – casus än Du, och denna mening vid kallt bepröfvande befanns förkastlig, stannade äfven brefvet till Dig bland sophögen af ad acta lagga papper och der torde det komma att ligga tills det öfverantvardas åt någon skärselds executiv magt. Minst vågar jag uppgräfvu det nu af farhåga att öka bördan, som äfven annars kommer att falla nog drygt på Din fjäderlätta skolmästarpung, tagen i anspråk under stundande julefröjd af vida mer ousbärliga luxarticular än Romarbref, hvilka utom all annan olikhet med de Paulinska röja äfven den, att ej, såsom den larmande Apostelns vara adresserade, poste restante till postcontoiret i den eviga staden, utan till det i det något mindre oförgängliga Kuopio, hvilket höfvitsmannasäte, enligt de fleste och mest godkände uttolkares enhälliga mening, ej fanns utsatt på den vidafarne resenärens, bristfälliga reskarta. – Denna felaktighet förekommer mig dock vida mer ursäktlig, än de utstakares af stråkvägen utaf Dina lefnadsöden, hvilka vållat att jag nu nödgas ställa mina ord till en sådan karl som Du på nämnda, bland ödemarker och vatten förlorade mikroskopiska *punct*: Kuopio. Godt är i alla fall att Du med allo magt stretar efter att åt densamma gifva – dimensioner.

Ett annat vida viktigare scriptum adresseradt äfven till Dig och till det mesta i samma Rom nedskrifvet får Du väl ompröfvu i dessa dagar. Det är det merkeligaste, jag tills dato förmått publicera och af detta, såsom af andra, skäl till Dig dediceradt. Ditt namn kan likväl endast af tecknatydare läsas ofvan på det, och detta af skäl, dem Du vid dess läsning lätt skall finna och möjligen godkänna. Ty ifall Ditt namn lästes högst på ett så carbonariskt stycke, som »Fremlingen på egen strand» det ty värr i mer än *ett* hänseende är, kunde en slik lockmat lätt öka massan af de vrånga hundar, som rifvas om Ditt skinn; och en sådan förökelse af Ditt anhang kunde ej rimligen vara auctors mening. En liten kamp mot egoismens domän har likväl berörda inskränkning till teckenspråk kostat honom. Striden uppflammade hufvudsakligast vid minnet af en bland de sista skizzer af mitt hemlandslif, jag tog med mig såsom väggkost på mina oändliga färder. Jag tror knappt att jag derom för Dig något nämnt; det kan således vara Dig kuriöst nog att se det försummade godtgjort, emedan detta bucolicon, angår Dig lika mycket som mig sjelf. – Jag satt en vacker qväll och bekikade ur mitt observatorii fenster i skenet af solen, som gjorde svaga försök att gå till hvila vår hufvudstad och dess omgifningar, hvilka jag hade den lyckan att finna herrliga då ännu, emedan jag ej egt *den* att blifva hemmastadd på de Schweiziska sjöarnas och medelhafvets stränder. Då sänkte jag blicken tröttad af långt kringirrande ned på närmare föremål och såg under mig tvenne skuggor, som muvlade fram den förtjusning, jag stumt kände. Den ena af dessa var en såsom ifrig Bachi dyrkare och trotjenare vida beryktad kämpe, medan han under hjeltenamnet Knaben utförde sina finkelångande bragder i salig Åbo, och som numera slagit om och, följande botfärdiga systrars vackra exempel, gått »på Lutheran» och vördades på hin sidan viken såsom uppbyggelig minister för Sjelfherrskarn, som herrskar öfver (»man tror, man tror») till och med allas vår sjelfherrskare. Den andra, vida obscurare gestalten tycktes underrätta exhjelten om hvem deras öfverman för tillfället var, och si! plötsligen höjde Knaben blick och stämman mot höjden, utropande under synbara tecken af gengående backanalisk enthu-

siasmsparoxysmer: är det titulus, som skrifvit de merkelige orden: *då Snelman tänkte* ???! Nedklifvande från min höga ställning, bjöd jag förgäfves till att återföra mannen till, såsom jag tyckte, vida grandiosare minnen från fordom, såsom t. ex. huru vi en hel lång vinternatt, lägrade kring Danaidsållen af sig oförgänligt förnyande punschbålar uti en sedermera ack! grusad Åboitisk krog, närmare hopknutit själarnes förbund genom det medium, som ur sammanklingande glas gemensamt fuktade vår aska. Såsom sagdt, allt var förgäfves: han fortfor att upprepa de för honom kabbalistiska orden, och att i mig beundra en praeses, alltför väldig att helsas med det förtroliga, i den slösaktiga Norden christligt åt alla stympare bortkastade ömma epithetet: söta bror. Jag var och förblef sålunda för Knaben endast det abstractum, som skrifvit den stumpen af en rad: *då S<nellma>n tänkte*. Ehuru erkännas måste, att jag till betydlig del bör dela med mig den beundran, dessa djupt tänkta ord inspirerade, med den, om hvilka de sagts, torde Du väl ej neka att det erfordrats en merkelig grad af sjelfförsakelse till att uppoffra möjligheten att upplifva den kanske något förkollnade Knabiska entusiasmen genom utskrifvande af de mycket sägande orden: Joh. Vilh. S<nellma>n, högst på tinnarna af mitt phantastiska Venetianska luftslott.

Jag hade ofvanföre äran nämna något om arga hundar, dem jag ej ville hjälpa till att mot Dig hetsa. Jag önskade dock vara Dig något mera än en så passif bundsförvandt, och för att för ett ögonblick vända de respective förfotingarnes arghet åt annat håll d. v. s. mot mig och sålunda bereda Dig en stunds diversion och hvila, uppsänder jag till Dig hosföljande isiga snöfläckar med anhållan att Du, så snart det sig göra låter sänker dem i något af de vreda vatten, öfver hvilka Du, Aoliskt herrskar. Jag hoppas, att de eländiga Neptunister hvilka vid alla möjliga och omöjliga tillfällen äro till hands med sitt: Quos ego!

denna gång ingen anledning finna att sticka sin brända nasus längd i dessa bränningar, samt der uppvädra några för land och rike samt deras skydsgudar vådliga och bullversiva tendenser. Värre är att uppsatsens längd, mätt efter vårt snäfva publicistiska mått, torde förorsaka den Red<akt>er som fordom så strängt skrupensade opp en viss annan, för att hafva infört i sitt blad ett tidigare visserligen otillbörligt långtrådigt antikritiskt försök, – ej så ringa svårighet Men när man, såsom jag uppå snart fyra års tid ej besvärat sitt lands publikaner och – med en enda rad prosa, har man åtskilligt på hjertat som vill fram, och ty värr, på så långt afstånd ej kan annorlunda än med ord framföras, då äfven den längsta käpp ej räcker från Paris till polarcirkeln. Ock sådant läsligt outsägligt eländigt, fastän laconiskt snack, som det, hvilket innehålles i den enda Finska Tidnings nummer, jag sedan min hädanfärd haft otouren se, förmår jag numera mindre än någonsin skrifva med afsigt att befodra det till trycket, välförståendes – huru mycket det än derborta kunde gouteras. Det skulle göra mig verkligen ondt ifall Du ej hade rum för mina artiklar; ty böjande mig för den jernhårda nödvändigheten, har jag ändteligen, så kuggat min sjelfalstrande natur, och vant mig vid att endast skrifva af andra att det verkligen kostar mig mera möda, än Du kunde föreställa Dig att också vara en smula sjelf med om och uti det jag skrifver – äfven om detta också endast vore ett bref. Också skulle hela mitt frostiga gemäle sannolikt ej sett dagen, ifall ej en arg förkylning (som anbragt sin kammarherrenyckel å häfdvunnet ställe) låtit mig frysa fast vid min kalla kammare, och afbrutit mina vanliga copistidrotter, genom hvilka jag hoppas i, sinom tid höja mig till den ärans plats, som hos oss

företrädesvis respecteras, den der åsneörade arbetare sådana som den hjerneberöfvade Grönblad i stolt inbilskhet och inskränkthet oantastade throna.

Mången gång har jag i mitt sinne helt tyst sport, huruvida Du något justerat några vissa af de hårda ord, hvarmed Du stundom hugnar i synnerhet dem, med hvilka Du menar bäst. Med hänsyftning på en viss person, hvilken Du sannolikt varit i tillfälle att numera känna närmare på pulsen, menade Du en gång för långlig tid sedan: Oh! sådant der glömma de så lätt vid njutningen att bära en klingande titel och den att göra hvart år ett barn. – Till någon del torde Du väl med denna Din empiriska sats haft rätt; och det är ju så *naturligt* att så måste vara; men kanske ändå endast till en del. Jag hade åtminstone förr någon anledning att tro, det mitt minne ändock icke så helt och hållet utplånats, på det vissa hållet af besagde njutningar, hvilka visserligen gjort hvad de kunnat och – bordt. Skulle detta minne nödvändigt måsta vara ett bittert, ville jag ej egoistiskt fasthålla en sådan tro. Men jag kan ej erkänna en sådan nödvändighet. Åtminstone å min sida lefver *Hennes* minne såsom det af min hängångna ungdoms ljufligaste, klaraste, renaste – framförlallt det sista – sommarnattsdröm. Och det vore mig oändligen bittert ifall å den andra sidan det gemensamma minnet vore fullt förbleknadt, eller, hvad än värre skulle vara, låge förmörkadt och töckenhöljdt nederkastadt i det förgångnas kräpkamrar. Nog anledning till bittra känslor återstår i alla fall, äfven om detta sista fall ej vore fullt så sorgligt det kan tänkas – och ofta nog tänkes. – Drifven af en dunkel aning derom, att i mitt inre kämpade krafter, tillräckliga att göra mig till en skald, hvars mistning varit för Finland en förlust, ville jag åtminstone ej ännu vid 26 års ålder binda min licentia poetica genom öfverenskommelser, som kufvade dessa i olösliga band så rosiga och sällhetslofvande de än tycktes. Nu – då efter så månet års strid och kamp, jag ser min, författaretalang fortfarande behandlad med ett hån och underkännande, hvarmed Ni alle och med allo magt städse undergräft och nedtyngt densamma, börjar ändtligen äfven mitt mod, som ensamt hittills upprätthållit mig med försäkran att jag dock omsider skulle mägta arbeta mig fram, oaktadt allt, såsom en skald, den der okufvad af Modeller, dem man med medvetlös eller medveten inskränkthet framhåller såsom ensamt saliggörande, »med egna vågor gått igenom hafvet» – att svigta, eller än mer. – Ty jag tycker att det lönat föga mödan att uppoffra sin själaro för en slik sur och bitter grynvalling, som I kritiske kockar, oafbrutet vräken i fatet för mig medan all annan spis alltmera förtunnas – oaktadt de Tantalusäpplen, som från alla håll gäckas med min retade apptit. Huru vida förståndigare hade det ej varit, att i god tid beskedligt bygga hus och bo, skaffa sig pastorat och småningom bereda sig på vedermodan att blifva biskop – såsom alla andra med undantag af Dig likvisst! – Men, nu är all förhoppning om denna herrlighet hän, och hän, ty värr, äfven den om det andra. Du berättade mig en annan gång, begabbande, att *Hon* i sin enfaldighet ändå ansåg mig för famös skald. Skulle Ni verkligen hafva rätt deri att jag ej är det, gjorde det mig bittert ondt kanske ej minst derföre, att äfven hon till slut måste fördöma sin mening, såsom endast alstrad af villande välvilja. Ack, det vore ändå ljuft om hon skulle ega rätt att älska åtminstone såsom skald den, hvilken hon annorlunda hvarken vill eller kan älska. Svagheten för denna önskan gör väl hvad den kan till att fasthålla mig ännu i denna stund vid den öfvertygelsen att det andra häftet af mina vandringsbilder – hvars manuscript, man under ett helt års tid nesligt lönnlaggt,

såsom om det varit ett foster af förbjuden älskog – skulle i hvarje annan litteratur än den problematiska Finska med , aktning hälsas, ehuru äfven det under skygd af Eder massiva auctoritet väl skall så qväfvas, att jag endast med blygselrodnad borde erkänna mig såsom dess författar^e, ifall det numera vore mig gifvet att rodna öfver någonting. Men endast *svaghet* af hvad slag det än vara må är det dock ej, som gör mig så ihärdig vid besagde fasthållande. Äfven styrka ingår deri i alla fall något: styrkan nemkigen i kannedom af hvad de män, qvinnor och barn, hvilka nuförtiden i Tyskland och annorstädes, der man länge-

10 sedan hunnit bortskrapa det näsvistfrågande: x, bakom tillvaron af nationens litteratur, hyllas såsom de modigaste matadorerne i lyrisk poesi, – hafva att komma med. Hade jag förmått med bästa vilja utstudera, att desse Herrar och horor etc. ifall man undantager limum larum klangen af deras glattpolerade stropher äro mig öfverlägsne, skulle jag längesedan inlemnat min afskedsansökning från min extraordinarie befattning uti H<ans> Herrlighet Apollo den förstes och sistes tjänst och ej blott tagit tjänstledighet på obestämd tid såsom under hela detta år helgadt åt afskrifveriets ultralitterära idrotter, varit fallet. – Endast för den ädle djerfve Georg Herweghs öfverlägsna talent böjer

20 jag mig i djup ödmjukhet; men äfven detta hufvudsakligast derföre, att tröstlösa förhållanden ej tillåtit mig att utveckla mina anlag till fri människa, som dock varit mina djupaste, bästa. – Nu då dessa siststående expectorationer ligga för mig i hela deras på en gång hög- och klenmodiga ömklighet, förargar det mig svåra att hafva utsläppt dem, så mycket mer som jag måste befara att de nedkalla äfven öfver detta fattiga scriptum det öde, som oafvändbart ridit hvartenda af de få bref, jag till Dig i alla mina dagar skrifvit: det, att bitterliga förarga Dig. Ock sådant var och kunde vara minst af allt meningen härmed. Men människan är ju en så jemmerligt svag dödlig, drifven af fåfänglig

30 lusta att protestera mot förintelsen af sin *andes* bräckliga verk; och denna protestsjuka krossar henne, desto argare, ju mindre hon skulle hafva något att invända emot tillintetgörelse af sitt arma lekamliga lif, hvaraf dock de förstnämnda lifsytringarna icke så alldeles litet betingas, såsom hvarjom och enom och särdeles de lärda filosofherne k<un>ngit är.

Med vänskapens raka divinationsförmåga änvida mer än med förståndets skärpa, har Du väl af allt hvad ofvan står dragit den riktiga slutsatsen att jag utkastad ensam i den vida, kalla verlden mer än någonsin icke annat är än »en ruin, som aldrig annat varit», med hvad

40 impertine<nt> min, jag ock vid uppträdande mot *främmande* magter, må söka hvitmena densamma. *Men* så afkyld och förarmad är dock min själ ej vorden, att jag ej skulle kunna varmt glädja mig öfver deras framgång och lycka, hvilka jag vet mena mig af hjertat väl! Mer än mycket annat, har det derföre gladt mig att förnimma att Du omsider hunnit till huslig uppbyggelse i *familier* mening af ordet, – ty huruvida sådant egt rum i yttre, är mig ej bekant och intresserar mig dessutom mindre, (men jag måste dock här taga tillbaka mina förnärmande yttranden ofvanföre om torftigheten af Din skolmästarpung, framsagda under besinningslös försänkning i fordna gemensamma minnen).

50 För att ej uppfrätas i förtid och gå under i yttre strid, behöfver, människans lycka och ro åtminstone vid sin egen hård. Efter hvad vännerne i hemlandet låta förstå om »*Din* vän S<nellma>n», såsom ordena meningsrikt numera falla sig, har denna lycka fallit på Din lott, då den tycktes som bäst behöfvas. Uppriktigt som jag deråt gladt mig, har jag och fröjdad mig mig åt Ditt djerfva mod, att kämpa för saker för

hvilka Du ansett det löna mödan och väl värdt att uppoffra allt – ja äfven det bästa, det fattiga människolifvet har att bestå: ens vänner. Stridssättet, hvilket jag dock erkänner mig kunna än mindre bedöma än det öfriga, i brist på acta, gillar jag dock föga. Ty min – kanske nog klenmodiga och gammalherriska öfvertygelse är såsom den varit, att särdeles under våra bistra förhållanden endast en hög moderation uppuren af än högre kraft (att förhetsa sig bevisar motsatsen af styrka; det har jag först i Italien lärt mig rätt inse) kan uträtta allt godt, man åsyftar. Men å andra sidan inser jag ock, huru svårt det är att fasthålla denna moderation midt i stridernas larm, då man antastas af inskränktheten, ilskan, dumheten. Jag ser det äfven i denna stund af egen erfarenhet, då jag ej oaktadt bästa föresats kunnat låta bli att uttöma min öfverlägsenhets harm emot en beskedlig stackare som dock i det hela ej gör annat än prata i vädret efter hvad han hos andra läst utantills. En bland hufvudanledningarna till belåtenhet med min långvariga landsflykt är också den, att jag undgått sålunda att råka hår i hop med Dig, då möjligen stridens hetta gifvit oss, hetlefrade såsom vi ty värr äro – såsom allt lefvande i den jemnvigtsslösa norden – kunnat lemna efter sig brännsår, hvilka kanske länge, ehuru omöjligen för alltid, hade svidit, så att den svedan vridit oss från hvarandra. – Mycket har Du i alla fall uträttat genom det lif Du stegrat, der lif fanns förut, och den ångest att gifva tecken till existens, Du inpiskat äfven der lifvet varit endast en på ingenting sväfvande hypothes. Också hoppas jag att inre frid, ammad af d:o lycka ej skall underlåta att utöfva ett lugnande inflytande på stridstumultet. Efterverlden skall i hvilket fall som helst ej glömma att erkänna Ditt djerfva, alltuppoffrande mod – såsom det i dessa dagar redan sker kring Din själafrände, den af vrångvis dumhet i våldsamt öppnad graf kastade heroiskt modige Stridsmannen Fr. Lisst. Och ej så alldeles svårt blir det Dig, att lemna åt efterverlden bestyret att applicera ultima linea på luxeartikeln, full rättvisa, då redan nu så många, åtminstone unga hjertan – dessa medlare mellan samtid och framtid, med hela sin värma erkänna Din välmening emot vårt fattiga land. Jag känner någon quidam, som är temmeligen renonce såväl på den ena som den andra tröstegrunden. Men också har han förtrott mig sig nogsamst inse att en välmening; som ej förmår uppenbara sig i verk och gerning ej förtjenar bättre lott än att begrinas och fördömas under namn af den impertinentaste, subjectivaste subjectiviteten. Det är ju ock en tiggare liberalitet, som vore galen ifall den ville erkännas såsom någonting mer än den konungliga Louisphilippiska snikenheten.

Helsa vänligen från mig Din lycksalighets källa, och säg henne att Du i mig har en alltför god vän, för att jag ej med hennes äfven som Din gunstiga tillåtelse – också vore det för henne, med vilkor dock att hon tillbörligen sörjer för hvad Din frid tillhör och sålunda medelbarligen äfven för mången annans.

I fall jag känner Dig rätt – och den kunskapen tror jag mig dock åtminstone inneha, är det Dig en ej alldeles okär stund, då Du emottager detta document. Löna mig således med att meddela mig några underrättelser om en annan – *henne* och på hvad punkt våra för evigt afgjorda affärer stå, ifall Du lyckats kasta någon blick i den hufvud- eller rättare sagdt hjerte bok, hvori dessa lifssummor stå eller stått en gång upptecknade. Af hvad beskaffenhet än dessa underrättelser må vara, behöfver Du ej klema med mig. Jag har i det som i många andra hänseenden blifvit så hård att små skott på mig föga bita – och till dessa små räknar jag nästa alla, för hvilka ej hjerta,

ovilkorligen ex officio måste brista. – Helsa äfven den stackars Fabian åt hvilken jag uppriktigt önskade att Du, såsom den starkare, skulle räcka handen till försoning, ifall detta händelsevis ännu ej skett. Frambär dock *främst* (med ett undantag) min hyllning, till den grandiosa Fädoktorn, hvilken jag oaktadt all den intellectuella storhet, som jag låtit passer revue uppå världens mönstringsplatser ännu alltid anser såsom en af de aldra rikast begåfvade talande förmågor jag någonsin varit i tillfälle att känna på pulsen Jag vet ingenting djupare sorgligt, än att Akademiskt Finsk kolossal dumhet vållat, att en sådan

10 Gigants stentorsröst skall spårlöst dö bort, öfverröstad af Kallavesis tanklösa vågor. Hade han ställts midt bland eggande, upplifvande förhållanden, skulle hans själ lätteligen bibehållit nog spänstighet att sparka fram åtminstone ett dussin kaxar till half odödlighet, äfven om de ej annat gjort än copierat af hans turbulenta inspirationer. Men hos oss, som mindre än annat folk ha något lif att missta, är så mycket till döden lagdt, hvilket dock borde evinnerligen lefva. –

Sedan ofvanstående fina tankstreck drogs har åtskilligt dragit hädan: det gamla, utslitna året först; vidare, ifvern att beröfva mina polemiska uppsatser hedern att vara komponerade för mitt privat nöje. Innan jag

20 ordar om andra saligen eller genom ond bråd död aflidna, är jag skyldig att förklara hvad dessa artiklar hade att påstå. Benämnda: »om fjolggammal snö», sökte de att leda i bevis, att en Recensioⁿ, införd den ljufliga Sophiedagen 1845 i Morg^{on}bladet innehöll lösaktigt snack och *Intevethvadmansägeriteter*. Men sedan jag ej utan betydlig mekanisk besvärlighet utfört denna bevisning, tyckte jag, ty värr, för sent, att jag gjort mig alldeles onödig möda: alldenstund de som skulle inse den höga sanningen af mitt axiom, sannolikt redan kommit underfund dermed förutan min demonstration. För dem åter, som voro beröfvade detta ljus tycktes det föga löna mödan att detsamma

30 upptända. Jag mente mig ej ha full rätt att inför det Saimaitiska publicum repetera min store Kaimas utrop, som undslapp honom i det han pekade på några Ryska krabater, dem han piskat på flykten: Sieht er, mit, mit solchem Gesindel muss ich mich herumschlagen! (frasen torde vara Dig välbekant. För tie år sedan läste jag den uti Din Holmbergianska vindskammare i en Recensioⁿ, hvarmed Din herre och mästare tuktade sina inimicissimos. Vid samma tillfälle ungefär hänrycktes vi båda af ofvanstående långa målade ord). Detta muss behöfver jag ej antaga såsom gifvet. Neka kan jag likväl ej, att jag vid denna resignation erfor nästan samma försmädliga kittling, som man

40 erfar i ett honett sällskap vid ett idogt lusibätt, hvilket man anständigtvis ej kan stäffa, ehuru man lifvas af det stolta medvetandet, att det skulle tarfvas endast en vig fingerböjning för att totalt ruinera den anfallande. Hvar dödlig som haft lyckan att lefva i något så när civiliserade förhållanden, vet väl af egen erfarenhet att denna lycka stundom fördunklas af berörda skuggsida. Jag misströstar således ej om att äfven Du förmår uppskatta min uppoffring i hela dess förtjenstfulla vidd. – Om jag utbreder mig i detta joller, sker det emedan det käns mig oändligt tungt att säga ett afskedsord om det dråp, som torde vara begånget i denna stund på Ditt skötbarn Saima,

50 enligt hvad i dag inlupen underrättelse om det Damoklessvärd, som deröfver skulle hängt låter befara. Möjligen är Du belåten med att den föll för ett så *dråpeligt* dödssätt, viss som Du kan vara att dess verkningar just derföre fortleva desto oförgängligare. Men tröstlöst dyster ljuder likväl i min, såsom i tusende andras själsöra själaringningen, framkallad af detta mord på Finsk ande. – Behagligt öfveraskad af

den oväntade nyheten, att mitt sista opusculum oafkortadt hade slingrat sig under den Censorligtpartiska saxen, hvilket ännu för tie år sedan varit en ren omöjlighet, skref jag till N(ervan)d(æ)r, uppmanande honom att annonsera en Tidning i eget och mitt namn. Så snart jag utsläppt den, ångrade jag mig redan deröfver. Nu är mitt enda hopp, att han, som så mycket vett har, skall hafva äfven det att vägra att gå in på det bekymmersamma företaget, der skandal dock är den säkraste vinning man kan påräkna. – För att om möjligt undvika att denna epistel skall underkastas extracensur låter jag den afgå under min systems adress till H(elsing)fors. Afsänd directe till Dig är det den omöjligaste bland omöjligheter, att den under nuvarande förhållanden skulle helskinnad nå sitt mål. När och om – detta om är ju ändå onödigt – Du skrifver till mig, och Du finner lämpligt att låta brefvet afgå utan slik genväg, så sätt adressen: 46, Rue Richelieu. Helsa, varmt eller kallt, efter omständigheterna, men helsa i alla fall ändå till den, som mitt utlevade, sjuka hjerta ej ännu i denna stund kan minnas i den ideala ljufhet, hvori hon en gång stod för mig, utan att klappa häftigare – från Din vän

Fredr. Cs. 20

246 J. V. SNELLMAN – F. J. RABBE 16.I 1847

FLS, Lönnrotiana

Ärade Broder!

Af Lönnrot underrättad, att han ansökt, och af ryktet från Åbo, att han vunnit privilegium på »Litteraturtidning», får jag hjertligen tacka Bror för den härvid bevisade sednaste vänskapstjensten, tilläggande en bön om välvillig ursäkt för min stora försumlighet att först härtill foga ett tacksägelseord för så många andra under årens lopp mig betedda prof på Broderligt sinne.

I förmodan, att Bror innehar Lönnrots fullmakt att handla, måste jag ännu bedja om nödig fortsättning för bladets bringande på klart vatten. Dertill lärer fordras en ansökning i Postdirektionen om Prenumerations mottagande på Postkontoren, åtföljd af afskrift af Privilegium. Vidare: införandet af åtföljande anmälan i Fink(ands) All(männa) Tidning tre gånger. För härtill nödiga utgifter, följa 24 Rubel Silfver. Haf nu godheten Kära Bror och anlita på mina vägnar Vännen Berndtsons biträde för dessa operationer. Jag vet nog att Brors egen tid är *förut* upptagen af bistånd åt hela den medicinska och halfva öfriga världen.

Tidningsprivilegium, skulle jag tro, kostar 14 R(ube)l. Jag aftager till öfriga utgifter 4 R(ube)l. Återstoden behagade Bror använda till inträdes afgifter i »Seura» för

Fröken Tavaststjerna

Madam Snellman

och årsafgifter för sistnämndas K(ära) man.

Härtill bör jag nämna, att samma sistnämnda, kännande med sig sin ovärdighet, ännu icke uppbrutit sitt kallelsebref.

Med anledning af mitt ombudsmansembete för Seura har jag väntat på restlängd till pengars indrifvande, hvarförinnan jag ansett det lika overksammat att publicera min benägenhet, till resters öfversändande, som